

Peer Gynt er et evigt aktuelt mesterværk om livsanskuelse og løgne

Henrik Ibsen (1828-1906) er ikke kun Norges nok største dramatiker – han er også en af verdenslitteraturens allerstørste. Nu foreligger "Peer Gynt" i ny dansk oversættelse. Foto: Wikimedia Commons.

FREJA CÆCILIE PETRI BONDGAARD

30.03.2025

BØGER // ANMELDELSE – Ibsens elskede klassiker "Peer Gynt" er genoversat, og det er ganske fremragende. Det er det også at følge mennesketypen Peer, der lever i forestillingernes verden, uden en kerne, hvor intet er fast, og hvor man altid kan genopfinde sig selv på ny.

Peer Gynt

Forfatter: Henrik Ibsen

Oversat af Søren R. Fauth

Forlag: Sisyfos

Udkom januar 2025.

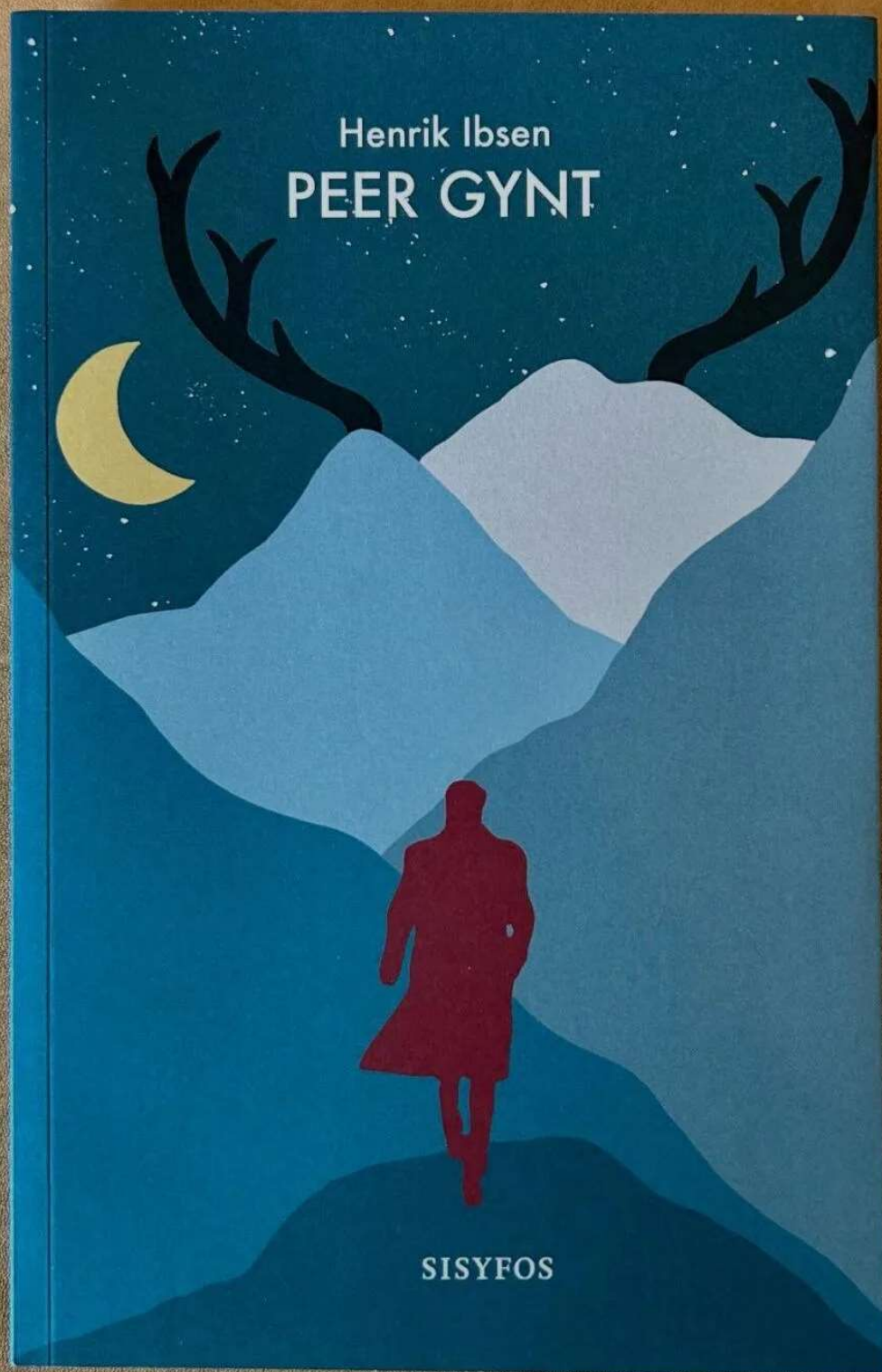
Henrik Ibsen (1828-1906) er ikke kun Norges nok største dramatiker – han er også en af verdenslitteraturens allerstørste.

Dr. phil Søren Fauth har genoversat det dramatiske digt *Peer Gynt*, der faktisk aldrig var tiltænkt teaterscenen, men som alligevel blev uropført på Christiania Teater i 1876 – 19 år efter dets udgivelse.

Digtet, der går på versefødder, handler om den letlevende Peer og hans dannelsesrejse, der finder sted igennem fem akter i en klassisk hjemme-ude-hjemme struktur, hvor han først er ung og når at blive først midalderende og så gammel.

“mennesketypen Peer Gynt, mennesket uden en kerne, der ængstes for alt det definitive, er såre universel og tidsløs

Peer vokser op på en gård i en norsk bygd, hvor faderen forlod ham og moderen, som nu fortæller ham en masse eventyr. Han drømmer, projicerer, lever sig ind i fortællingerne og hans fantasi bliver mere og mere livlig, og han er da også kendt for at fortælle lystige historier og give sig selv en betragtelig rolle i dem.

For Peer er livet at sanse og føle stort og samle oplevelser sammen. Han skyr enhver forpligtigelse og står moderen i vejen for hans morskab, smider han hende blot op på et tag, hvor hun så ellers kan sidde og kukkelure, mens han tager ud og forfører en brud på hendes bryllupsdag.

Det med bruden var alligevel en upser, så han flygter ind i troldeverdenen, hvor han møder ”den grønklædte”, Troldkongens datter. De to imponerer hinanden med imponante løgnehistorier, hvor de overgår hinanden med løgne, men pyt skidt. Ingen kerer sig om dragningerne mellem løgne og sandheder i troldenes rige, hvor værdierne er vendt på hovedet.

Da Troldkongen vil ridse Peer Gynt i øjet

Den nok mest kendte scene i dramaet er den i anden akt, hvor Troldkongen vil ridse Peer i øjet. Først i det venstre: ”Så du ser skævt;/ men alt det, du ser, synes godt og gævt”. Og bagefter vil han skære det venstre ud.

Troldkongen vil ridse hans øje for at ændre hans blik på verden, så han kan leve ukritisk i trolderiget. Men Peer vil ikke sige ja til noget irreversibelt og naturligvis vil han ikke leve under illusioner andre prakker ham på. Det er noget andet med hans egne.

Igennem digtet afløser fabulerende, symbolmættede sekvenser de mere beskrivende elementer, der tilsammen lader os forstå Peer som en grandios, idealistisk megaloman, der viger uden om alt, der kunne skabe kontinuitet i hans tilværelse.

Modstykket til hans diskontinuitet findes i den hjertensgode Solvej, som han møder i begyndelsen af digtværket, mens hun blot er en ung og uskyldig pige. Hun forelsker sig i Peer, men han bagatelliserer hendes kærlighed og drager på nye eventyr.

Hvor Solvej er fast, er han flydende. Og hvor han rejser, bliver hun. Hun er hele digtets opbyggelige pointe, for med hende cementeres det, at frelsen altid er noget, der kommer udefra, og her – som det er set så ofte før – frelses en mand af en kvinde. Solvej viger aldrig fra troen, håbet og kærligheden.

Det er rytmisk, morsomt og tankevækkende. For mennesketypen Peer Gynt, mennesket uden en kerne, der ængstes for alt det definitive, er såre universel og tidsløs. ”Peer Gynt” er et evigt aktuelt mesterværk om den store flugt fra sig selv, som ingen i sidste ende, trods store ønsker derom, i sidste ende kan tage.

[Klik dig videre til meget mere kulturstof lige her.](#)

Henrik Ibsen

Sisyfos

Søren Fauth

FREJA CÆCILIE PETRI BONDGAARD

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.

Overblik

[TOPHISTORIER](#)

[SENESTE](#)

[DEBAT](#)

[PODCAST](#)

[SPONSOREREDE ARTIKLER](#)

[ARRANGEMENTER](#)

[POV STUDY](#)

POV International

[HVAD ER POV?](#)

[REDAKTION](#)

[SKRIBENTERNE](#)

[GÆSTESKRIBENTER](#)

[SAMARBEJDSPARTNERE](#)

[DEBATREGLER](#)

[BLIV MEDLEM](#)

[HANDELSBETINGELSER](#)

[COOKIES & PRIVATLIV](#)